

Libris
Editor: Nicoleta Popescu
Copertă: Andrei Gamarț
Tehnoredactare: Florența Sava
Corectură: Dușa Udrea

Toate drepturile rezervate Editurii Prestige KIDS

Copyright @ 2015 Prestige KIDS

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
GÂRLEANU, EMIL

Nuvele și schițe / Emil Gârleanu. - Pantelimon : Pescăruș, 2015
ISBN 978-606-8379-85-2

821.135.1-32

ISBN 978-606-8379-85-2

Tel.: 0732.55.88.33

www.iuppy.ro

www.facebook.com/iuppy.ro

Emil Gârleanu

Nuvele și schițe

PRESTIGE
KIDS

Povestitorul îi îmbrățișează destinul cu pietate panteistă și, înveselindu-se sau vărsând o lacrimă pe seama ei, plânge și râde de sine însuși, de toți oamenii laolaltă și poate chiar de zei. Este aci o atitudine tipică a naturalismului modern, adică a acelei îndrumări literare formate în școala interpretării științifice a vieții, care se călăuzește de convingerea că umanul se rezolvă în biologie și că spiritul nu are alte legi decât cele ale vieții în general. Unitatea vieții permite aflarea tâlcurilor ei generale în acele din formele ei, care, fiind mai simple, sunt, în același timp, mai limpezi..."

TUDOR VIANU

„O notă proprie în evocarea vechilor boieri patriarhali moldoveni, având, chiar în actuala stare modestă, orgoliul genealogic, dedați la tabieturi, dar loviți de «metehne» și «slăbiciuni», aducea în *Bătrânii* (1905) ofițerul Emil Gârleanu (1878–1914), *Sineturile conului Gheorghieș* apărea... După *Neamul Udreștilor* de I. Al. Brătescu-Voinești. La Gârleanu e vizibilă o anume ironie în zăgrăvirea acestei lumi crepusculare, pierdută în exersarea interminabilă a pasianțului și a concinei prădate. Și în observarea lumii rurale, sub înrâurirea lui Maupassant, din care a tradus *Une vie*, Gârleanu e antisentimental, obiectiv. Caracteristice din acest punct de vedere sunt schițele *Înecatul*, *Ochiul lui Turculeț*, *Punga*, publicate în *Convorbiri critice* în 1907, ca și volumele *Cea dintâi durere* (1907) și *Într-o noapte de mai* (1908)."

AL. PIRU

CUPRINS

BIOGRAFIE 5

Bătrânii (1905)

Bătrânii.....	9
Sineturile conului Gheorghieș.....	15
Nadișanca.....	21
Boierul Iorgu Buhtea.....	26

Cea dintâi durere (1907)

Cea dintâi durere.....	55
Ucigașul.....	60
Tată.....	64
Ochiul lui Turculeț.....	70
Vierul.....	75
În ajunul anului nou.....	83
Întâmplare.....	88
Înecatul.....	94
La vorbă, într-o seară de iarnă.....	100
Uitat.....	107
Cine a iubit-o!.....	112
Moștenitorul.....	119
Frați.....	123
Grușan.....	127
Flămând.....	136
Patima.....	142
Părtașul.....	147
Fugitul.....	151

La moarte.....	156
Colonelul.....	162

Punga (1909)

Punga.....	167
Bolnavii.....	181
Furnica.....	193

Din lumea celor care nu cuvântă (1910)

Cât un fir de neghină.....	205
Gândăcelul.....	207
Sărăcuțul!.....	209
Călătoare!.....	211
Musculița.....	214
Cântărețul.....	216
Hoinar.....	218
În curtea mea.....	221
După asemănarea lor!.....	224
Cioc! cioc! cioc!.....	227
În fel de fel de fețe.....	230
Mai sus!.....	234
Nedespărțite!.....	236
Pasăre de noapte.....	238
Vulturul.....	240
Cocoșul.....	242
Ca soarele!.....	244
Luptătorii.....	246
Mărinimie.....	249
Singuraticii.....	251
Filosoful.....	253

Când stăpânul nu-i acasă!.....	255
Grivei.....	258
Fricosul.....	261
Musafiru!.....	263
Căprioara.....	265
Voinicul!.....	267
Gâza.....	269
Părăsită.....	272
Calul.....	275
Tovarășii.....	279
Trandafirul.....	282
Frunza.....	284
O rază.....	287

REFERINȚE CRITICE	289
--------------------------------	-----

unii răuvoitori, care inițiaseră o întreagă campanie de calomnie a redutabilului director al Teatrului Național din Craiova, a fost deplânsă de mari scriitori ai timpului, ca Gala Galaction, Cincinat Pavelescu și alții.

Bătrânii (1905)

Bătrânii

Cucoana Casuca a pornit la o rubedenie, tocmai la Hârlău, luând și pe fiica dumisale, Angheлина, fată frumoasă, cu fața plină de voioșia celor 17 ani de copilărie; boierul Toader Racliș, soțul coanei Casuca, a rămas singur, cuc, în toată casa. Să-i treacă de urât, stă toată ziua și chiar mănâncă dimpreună cu boierul Gavrilă, căruia și lui îi plecase feciorul și soția la moșie, chemați de trebi și muncă.

Și iată-i pe amândoi, față în față, la masa din sufrageria încăpătoare, pe a căreia ferești deschise străbate, în șopot dulce, freamătul livezii.

Singuraticii au mâncat. Pe fața albă de olandă, pe care florile țesute strălucesc ca fulgii de omăt pe o pojghiță de gheață, resturile mâncării stau în farfurii de porțelan stropit cu flori albastre. Dinaintea boierului Toader se ridică o grămăjoară de fărături. Dânsul, când vorbește la masă, sfarmă pâinea și o adună la un loc; obiceiul acesta e bucuria păsărilor din ogradă.

La începutul căsniciei, cucoana Casuca, îndată ce vedea că degetele cuconului Toader încep să frământa miezul, îi apuca mâna și i-o ținea strânsă ca într-un clește. Într-o zi îi veni o idee și boierului:

— Da' lasă-mă, Casuco, în pace; tu nu vezi că fac fărături pentru hulubi?

Pentru hulubi! Patima cucoanei Casuca!

De-atunci, cucoana Casuca îi trece, pe furiș, și miezul de la pâinea ei, ba și pe acel al Anghelinei. Boierul, fără să-și deie seama, îl prefăce în bucățele mici...

— Mi-i grozav de urât, Gavrilă; noroc de tine, zău așa, noroc de tine; altfel ar cădea pe mine hardughia asta.

Boierul Toader, după ce spuse aceste cuvinte, își roti ochii împrejurul odăii albe, mari și nalte, în fundul căreia dulapul de nuc, săpat cu minunat meșteșug de către un bunic al nevestei sale, se deslușește ca o catapetează. Atâta mobilă e în odaie: dulapul și masa cu scaunele. Pe pereți nimic-nimic, numai pe cel din răsărit, icoana Maicii Domnului îmbrăcată în argint, cu cunună de aur. În odaia în care sunt icoanele nu încap poze, așa spuse boierul Toader fetei dumisale, Anghelina, când acesteia, într-o bună dimineață, îi venise gustul să spânzure deasupra ușii o vedere cu marea, corăbii și niște munți sinilii în fund.

De când mănâncă împreună cu boierul Toader, prieten din copilărie, conul Gavrilă s-a făcut mai vorbăreț. Dă, sunt multe de spus: ba amintiri de pe vremea învățăturii, ștrengării, mai despre chipul fetei jupânului Enache Stupu, plăpumarul din strada Veche, mort, he! acum de mulți ani! astăzi își amintise cum, odată, venind de la dascălul Spiridon, unde învățau pe bucoavnă, i-au tăiat, bietului plăpumar, funia pe care întinsese câteva fețe de plapumă, nou-nouțe, și vorbeau, râzând, de strașnica bătaie ce le-o dase la amândoi aga Racliș, tatăl boierului Toader.

Acum se potolise din vorbă. Boierului Gavrilă îi e puțin cam somn; acasă, nu vorbește mult, și-i mai totdeauna cu ochii pe jumătate închiși, gata de somn.

Boierul Toader toarnă încă un păhăruț de vin de Cotnari, conul Gavrilă îl zărește și răsare la vorbă, așa ca din senin:

— Toadere, eu parcă am fost la nunta ta?

Boierul Toader ridică în sus capul, prinse cu ochii veriga de alamă a sertarului de la dulap și, după ce o ținti câteva clipe, își aduse bine aminte:

— Păi cum să nu fi fost? Tu te-nsuraseși de-a doua oară, cu vreun an înainte.

— Cu un an?

— Da' câți crezi? Când ai venit la nunta mea, nevastă-ta avea, de două luni, pe băiatul care ți-o murit... Ai venit de-a dreptul de la moșie.

Acesta era lucru știut: pe când boierul Gavrilă trecea drept om uituc, de amintirea boierului Racliș se slujeau toți acei care vroiau să învieze lucruri moarte de ani de zile. Boierului Toader îi e de ajuns o clipă de gândire să-ți spuie ce fel de dulceți și cu ce lingurițe le luase în casa cutărui, în cutare zi și la cutare împrejurare.

— Iacă, îmi aduc aminte, ca acum, urmă dânsul: ai venit de la moșie, nevastă-ta cu copilul, căci îl alăpta. Erai cu droșca ta cea frumoasă, cu o pereche de cai roibi și cu hamurile cele rusești, pe care mi le-ai vândut mai târziu mie și pe care le am încă.

Boierul Gavrilă sorbi puțin vin, apoi se minună grozav.

— Ce spui, Toadere! Le ai încă?

— Ei, asta-i!... Aveai de vizitiu pe ȋiganul, pe Balmuș; nu-ți aduci aminte că mi-a furat, chiar în noaptea ceea, un curcan și că s-a îmbătat de-a stat trei zile ne-ntors?

— Așa-i, omule; grozavă ținere de minte mai ai tu!... zici că pe Balmuș?

— Doar nu pe tată-său! Lasă-mă să-ți istorisesc. Am jucat toată noaptea; coana Tarsița, postelniceasa, a leșinat în brațele iuncherului...

Ușa odăii se deschise încet și mama Sultana vesti că le dusesese cafeaua în cerdac. Conul Gavrilă se sculă. Boierul

Toader își luă ciubucul din odaia dumisale și ieși în cerdacul de din dosul casei lor. Cerdacul da în livada în care coborau niște scări de piatră, pe care se prinsese mușchi verde. Crengile vișinilor înfloriți își întindeau ramurile până pe sub streșină. Conul Gavrilă se așează tacticos în jilț, privind cu mare mulțumire florile albe și mirositoare.

— Așa-i și la mine la țară, măi Toadere.

Boierul Toader nu-și găsea chibritelnița.

— Ei, dacă nu e Anghelina, degeaba, nimic nu e la locul lui.

Și oftă și căzu pe gânduri.

Boierul Gavrilă își aduse și dânsul aminte de feciorul dumisale; oftă și dânsul.

— Dacă nu e Anghelina, îți spun eu, nimic nu e la locul lui, începu iar după un timp boierul Toader.

Găsi un chibrit și aprinse ciubucul, se așează în jilț și dădu drumul unui rotocol de fum care se împrăstie, aninându-se de crengile vișinului, ca o pânză de păianjen.

Apoi amintirea Anghelinei nu-i mai dădu pace deloc.

— Iacă, de mică copilă așa a fost. Fiecare fir de ață i-a plăcut să-l vază la locul lui. Unde să fi văzut la dansa, ca la alți copii, rochițele rupte. Ferit-a sfântul! Așa a fost de copilă și așa-i și acum, când, cu ajutorul lui Dumnezeu, dă, e și ea fată mare, dragă Doamne.

Și iar trase din ciubuc.

— Fată mare, măi Gavrilă, ce crezi tu! Iacă, trebuie să mă gândesc la măritișul ei.

O bucurie copilărească îi cuprinse sufletul la acest gând; râsul îi izvorî voios, din fundul inimii.

Boierul Gavrilă începu și el să râdă.

— Când mă gândesc, Toadere, că am ținut-o în brațe, la botez! Să n-o mai cunosc deunăzi, omule, să n-o mai cunosc. Învoalată ca o nalbă, soro, zău așa!

Sorbi din cafea și urmă:

— Ce crezi, Toadere, copiii îs fericirea noastră. Dacă n-ar fi Manole al meu, vai de zilele mele! Așa, dacă îl am pe dânsul, am și nădejdea cu mine. Băiat cuminte ca o fată, har-nic, frumos, sănătos!

— De frumos, frumos băiat, samănă, cap leit cu biata mâne-sa, Dumnezeu s-o ierte.

— La ochi samănă cu mine.

— Ei, asta-i!...

— Zău așa! Și-i înțelept ca un om bătrân. La dânsul totul e cuvântul meu...

Crengile copacilor se apropiară în bătaia vântului, scuturând o ninsoare ușoară, mirositoare, deasupra ierbii de-abia încolțită, strălucitoare și subțire ca acul. În fund, un crâmpei de cer se arăta, printre copaci, ca o cădere de apă limpede.

Boierul Toader se mârni.

— Ce ți-i bun! Cui s-o dai! Pe mâna cui să-ți dai copila când nu vezi un om împrejurul tău, un om de simț, de inimă. Așa, să o arunci în brațele oricărui vântură-țară, foarte mulțumesc. Las-o să trăiască lângă mă-sa și lângă mine, că-i fată cuminte.

Boierul Gavrilă dădu dreptate prietenului său:

— Nici băieți, nici fete, nu mai găsești astăzi. Ia îs pline curțile de despărțenii. Ți-i lehamite! De aceea nu mi-am în-surat nici eu băiatul.

Boierii tăcură; cu privirile pierdute, departe, își urmau firul gândurilor.

Deodată boierului Toader îi scăpă gândul de pe buze:

— Bun băiat.

Fără să-și deie seama, conul Gavrilă îi răspunse ca prin vis:

— Bună fată, Toadere.

— Apoi, ceva neînțeles le întoarse capetele, se priviră și se pricepură.

— Bun băiat, Gavrilă.

— Eu întotdeauna am ținut la Anghelina, ca la fata mea, îi răspunse prietenul.

Vorba slobodă a boierului Toader își luă vânt:

— Proști am fost, măi omule.

— Cam proști, n-am ce zice, Toadere.

Boierii se sculară și, pe deasupra mesei mici, rotunde, se sărutară frățeste.

Boierul Toader bătu în geam și strigă:

— Sultano, adu două pahare cu vin roș!

Când mama Sultana veni cu paharele, boierul Toader dădu unul conului Gavrilă, unul îl luă dânsul și vorbi cu glasul coborât:

— Să ne trăiască, frate Gavrilă. Să ne trăiască în cinstea care am trăit și noi și să deie Dumnezeu să fie și ei fericiți de copiii lor cum am fost noi de dâșii.

Ciocniră paharele, dar nu le putură bea așa degrabă, căci lacrimile le umplură ochii și paharele le tremurau în mână.

Vântul scutură mai tare crengile înflorite. În paharul boierului Gavrilă căzu o floare, dânsul îl ridică în sus și-l dete peste cap cu floare cu tot.

— Așa te vreau, Gavrilă.

Boierul Toader dădu și dânsul paharul de dușcă.

— Ei, și plângi, babo? Plângi? îi strigă mamei Sultana care se prăpădea de plâns la spatele lui. Hait! să vă deie vin cât îți vrea și să faci o plăcintă cu brânză, pentru toți, și să râdeți, babo, auzitu-m-ai? Să râdeți, că vi se mărită stăpâna.

Și de atâta voinicie bătrânii iar începură să plângă. Se luară de braț, coborâră scările și se afundară sub aleile umbroase, în livada care-i primea gătită ca de nuntă.

Sineturile conului Gheorghies

In odaia mică, bine încălzită de focul care pâlpâie în soba cu stâlpi zugrăviți, vâlmășagul furtunii dinafară răzbate, uneori, în chiuituri puternice, prin hodgeag. Crengile desfrunzite ale copacilor de lângă ferestre bat cu neastâmpăr în geamuri. Perdeaua de creton portocaliu tresaltă, când mai tare, când mai încet, după cum vântul pătrunde, mai blând sau mai furios, pe crăpătura de sus, dintre cercevele, uitată, se vede, neastupată, de către coana Ruxanda Hrașcu, soția conului Gheorghies Hrașcu, proprietarul acestei case mici, vesele și curate.

Din jilțul de lângă sobă, coana Ruxanda nu-și poate da cu mintea cum de-a putut lăsa, neastupată, crăpătura de la fereastră: sare repede, cotrobăiește prin niște saltare, scoate o bucată de vată, ia un cuțit și se suie, sprintenă, pe prichiciul ferestrei. Cu limba cuțitului îndeasă bine vata în crăpătura dintre cercevele și așteaptă să vadă de se mai mișcă perdeaua. Dar vântul nu mai are pe unde pătrunde.

— Iar te-ai cucuiet pe ferestre, omule, ai să cazi, nu altceva.

Conul Gheorghies dă la o parte, de pe brațe, bisacteaua cu sineturi, se coboară, cam greoi, de pe divanul în colțul cărui se cuibărise și aleargă să-și ție soția. Până să ajungă, coana Ruxanda se și coborâse.

— Bre, bre, bre! amarnică mai ești, omule.

Conul Gheorghies se apropie de fereastră și se uită afară. O zvâcnitură puternică lovi crengile de geamuri. Boierul se dădu fără voie înapoi și șopti:

— Parcă se sfârșește lumea, nu altceva; iar o să-mi deie gardul grădinii la pământ.

Coana Ruxanda se așează în jilt. Conul Gheorghieș își trase mai bine pe umeri cațaveica – pe care coana Ruxanda nu o mai purta niciodată –, se cuibări la loc, în colțul divanului, își așează șireturile ochelarilor pe după urechi și luă iarăși pe brațe bisacteaua cu sineturi.

Conul Gheorghieș Hrașcu e un om mărunțel, din fundul divanului mai nu se zărește; poartă ochelari, când își citește sineturile, altceva nu citește dumnealui; e albit cu totul; numai pe tâmpla dreaptă, o șuviță de păr stăruie să rămâie tot neagră. Conul Gheorghieș își șterge de dânsa pana, când scrie.

Altminteri, așa mărunțel cum e conul Gheorghieș Hrașcu, în capul dumisale de multe ori s-au ivit planuri uriașe. Pe vremuri avusese bani, nu glumă; avea avere de i se dusesse vestea dincolo de Prut, de unde veniseră odată niște hoți, să-i omoare ziua-n amiaza mare.

Dar pentru planurile și bunătatea conului Gheorghieș, îi mai trebuiau bani pe atât pe cât avea. Căci ce nu pierduse cu lucrările de pe moșie: poduri de fier peste iazuri; insule de stânci cu foișoare pe ele; havuzuri cu peștișori roșii din străinătate; cascade, și câte alunecușuri toate, apoi conul Gheorghieș împrumutase, pe sineturi, în dreapta și-n stânga, căruia cum îi cerea. Omul trebuie să facă bine, dacă vrea să trăiască între oameni! spunea dumnealui.

Și a făcut bine, cât a putut, conul Gheorghieș. Unii și-au măritat fetele cu banii dumnealui; alții au călătorit, și-au cumpărat case și pământuri și și-au îngropat răposații tot pe punga conului Gheorghieș; ba alții au jucat cărți și au pierdut din banii dumisale. Și numai iată că-ntr-o dimineață, conul Gheorghieș băgă de seamă că oamenii nu-i mai dau nimic înapoi!

Și moșiile conului Gheorghieș lunecară, una câte una, în mâna celor ce le cumpărau pe nimic, fiindcă trebuia să plătească și pentru acei pe care îi garantase tot dumnealui, căci dă: cinstea e cinste și e mare lucru.

Mai rămăsese acum cu căsuța asta, cu o vie pe dealul Nicoarei, și mai avea două mii de galbeni, luați în păstrare, sub chip de împrumut, de către boierul Mihalcea, om cu vază, cu avut, de la care, de câte ori îi cerea înapoi, în loc de bani căpăta câte o strașnică ocară:

— Ce, vrei să-i dai și pe aceștia? Vrei să ajungi muritor de foame, măi Gheorghieș? Nu vezi tu că banul nu-ți stă în mână nici cât ai clipi din ochi? Lasă-i aici, asigurați în moșia mea; cine știe ce vremuri or mai veni! Nu-i rușine oare, ca noi, ce bruma de boieri am mai rămas în Moldova asta, să ajungem să calicim de la slugile noastre?

Conul Gheorghieș pleca amărât.

Acum, în vremile din urmă, își mai astâmpărase închipuirea, trăia tihnit, ascultând mai mult de coana Ruxanda; dar tot îl munceau, câteodată, planuri mari și tare încâlcite din pricina celor două mii de galbeni.

Uneori, ca astă-seară spre pildă, își scotea bisacteaua cu sineturi din scrin, le citea cu glas tare coanei Ruxanda, care le învățase pe dinafară, ocăra cât ținea sinetul în mână, pe cel care nu-i plătise, iar când le pune la loc, în scrin, era împăcat cu toți.

Furtuna nu mai înceta; conul Gheorghieș arunca din când în când priviri spre geamuri. Apoi se înfundă mai bine în colțul divanului, își potrivea ochelarii, duse un sinet în dreptul ochilor, ținându-l departe, și citi:

Sinet. Am primit opt sute galbeni buni, din mâna dumnealui conul Gheorghieș Hrașcu, pe timp de un an de zile...

— Ei, poftim! Un an de zile! I-am dat banii în o-mie-opt-

sute-șaptezeci-și-patru, azi suntem în o-mie-opt-sute-șaptezeci-și-nouă și încă nu i-am luat. Asta înseamnă un an. Și dacă ar fi murit, dar trăiesc doar, și trăiește într-un târg cu mine...

— Trăiește, răspunde coana Ruxanda, da vorba-i că n-are de unde să ți-i deie.

Conul Gheorghieș se uită puțin nedumerit la coana Ruxanda, strânse sinetul în patru și-l trecu în partea dreaptă, în rândul celor citite; luă un altul, îl desfăcu, îl ridică în dreptul ochilor și vru să înceapă a citi:

— Bine, n-are, n-are, își luă iar de seamă, dar de ce nu vine măcar să-mi spuie că n-are, și atâta tot?

— Ce să-ți mai spuie, dacă știi.

Conul Gheorghieș rămase pe gânduri; n-avu ce să mai zică. Om cu greutate, cu copii, sărac; adică la ce i-ar mai da banii înapoi, lui, care are cu ce trăi: nici tu cățel, nici tu purcel, el singur și cu nevastă-sa.

Ridică celălalt sinet și începu:

Sinet. Am primit cinci-sute de galbeni, de la conul Gheorghieș Hrașcu...

Conul Gheorghieș aruncă sinetul, își scoase ochelarii și se răsti la coana Ruxanda:

— Aista-i al dumitale. Dumneata m-ai făcut să-i dau Chirulesei bani, când știam, de pe atunci, că nu mai are nimic. Acu' așa-i c-a murit? Ia-i, dacă ai de unde.

Sinetul acesta era singurul la care se amestecase și coana Ruxanda, și conul Gheorghieș nu trece peste dânsul, Doamne ferește.

Coana Ruxanda se prefăcu că a adormit cu capul pe speteaza jilțului.

— Ai adormit!... Amarnică mai ești!... Cică doarme dumneaei!

Conul Gheorghieș prinse să surâdă. Își puse iarăși

ochelarii și citi tot așa, unul după altul, toate sineturile, silabisindu-și numele scris în fiecare din ele, simțind mare mulțumire la auzul celor două cuvinte care-l arătau pe dumnealui atât de darnic!

La fundul bisactelei, conul Gheorghieș ținea sinetul asigurător, pe care voitorul de bine, boierul Mihalcea, i-l dăduse să-l aibă la mână.

Îl citi la rând, de mai multe ori, cu glasul înecat de mulțumire. Îl strânse binișor, îl puse la fund, așeză celelalte sineturi deasupra și închise bisacteaua. Căzu pe gânduri. Plănurile îl năvăliseră iarăși în minte:

...Dacă ar vinde via! Cu ce ar mai lua pe dânsa și cu acești două mii de galbeni ce n-ar face!... Sau mai bine, nu, n-ar vinde via, dar și-ar clădi niște case încăpătoare, boierești, să se vadă tocmai din târg, colo pe deal, sticlind în soare. Ar aduce o viță străină și vreo două vaci de Șvițera. Ar vinde casa din târg și ar trăi acolo, ca un pustnic... Hm! dar iarna; iarna-i grea la țară; orișicum, nu e glumă să faci, pe viscol, un ceas cu trăsura până în oraș... Și-ar face și o trăsură... Doi cai frumoși... un vizitiu bun... Vorba-i că boierul Mihalcea se vede că i-a înțeles gândul și nu-i dă banii... Ce-i de făcut?... Zău așa, parcă tot ar mai ajuta pe coana Zamfirița; cum a ajuns și dânsa, din ce era! Biata femeie, ar da numai cu cincizeci de galbeni locul ce i-a mai rămas din toată zestrea. Și ce loc!... Dumnealui i-ar da două sute de galbeni. I-ar mai rămânea și ei!... Ce case ar putea zidi pe locul acela! Da; asta-i mai nimerit ca toate: o pereche de case pe locul coanei Zamfirița.

Conul Gheorghieș se ridică foarte mulțumit și se duse lângă coana Ruxanda. Dar coana Ruxanda adormise acum de-a binelea.

O clătină ușor de umăr:

— Ruxando, Ruxando.